

N=30

Melsingborgs Sockertfabriks
Aktiebolag.

Nytt Kreatursfoder.

~~~~~

Efter längre tids försök har det lyckats oss att af melass framställa ett för våra husdjur såsom hästar, nötboskap, svin och gödkreatur synnerligt kraftigt och närande foderämne, benämndt

“Grönvalls Kreatursbröd,”

Ur KB:s samlingar

Digitaliserad år 2013

National Library
of Sweden

särskildt dess stora fodervärde, som till och med öfverträffar hafrens, och är brödet med afseende å dermed utfodrade djurs hull och mjölkafkastning fullt jemförligt med och äfven öfverträffande vanliga kraftfoderämnena samt påverkar mat-

1896

N=30

Melsingborgs Sockertfabriks Aktiebolag.

Nytt Kreatursfoder.

~~~~~

Efter längre tids försök har det lyckats oss att af melass framställa ett för våra husdjur såsom hästar, nötboskap, svin och gödkreatur synnerligt kraftigt och närande foderämne, benämndt

“Grönvalls Kreatursbröd,”

som vi härmed anbefalla under åberopande af nedanstående analyser och uttalanden af fullt sakkunniga personer.

Af kreatursbrödets egenskaper framhäfves särskildt dess stora fodervärde, som till och med öfverträffar hafrens, och är brödet med afseende å dermed utfodrade djurs hull och mjölkafkastning fullt jemförligt med och äfven öfverträffande vanliga kraftfoderämnena samt påverkar mat-

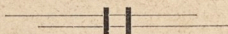

1896

smältningsarbetet utan några som helst rubbningar deri. Ifölje en i melassen inneboende särskild egenskap påverkas fullständigare och lättare tillgodogörandet af kreatursbrödets öfriga beståndsdelar, och förtäres foderämnet med största begärlighet af djuren. På grund af dess höga sockerhalt (c:a 28 %) bibehåller sig brödet länge, och har visat sig vara ett kraftigt botemedel mot qvarka. I form af kakor är det litet skrymmande och därför bekvämt att transportera. Grönvalls kreatursbröd levereras i kakform eller krossadt.

Helsingborg i Maj 1896.

Helsingborgs Sockerfabriks Aktiebolag.

Analyser och intyg:

Från Statsveterinär Ch. Bokelund:

På begäran af Helsingborgs Sockerfabriks Aktiebolag har af undertecknad under sistlidne Januari och Februari månader anställts utfodringsförsök å nötkreatur och hästar med ett af Herr Edv. Grönvall, härstädes, framställt kreatursbröd, och får jag på grund af dessa försök meddela följande:

1:o. Kreatursbröd synes med afseende å dermed utfodrade djurs hull och mjölkafkastning

vara i fodervärde jemförligt med vanliga kraftfoderämnen ss. hafre, foderkakor, kli etc.

2:o. Kreatursbröd förtäres i allmänhet med begärlighet och tyckes ej förorsaka djuren rubbningar i matsmältningsarbetet, äfven om det gifves i så stor quantitet som åt kor 5 Kg. åt hästar 4 Kg. dagligen, blott tillräcklig mängd ströfoder samtidigt gifves.

Helsingborg den 28 Februari 1895.

Ch. Bokelund,
Stadsveterinär.

Från Herr Ryttmästare F. Trägårdh:

På begäran af Helsingborgs Sockerfabrik och med tillstånd af Herr Regementschefen har, vid Kronprinsens Husar Reg:tes 4 Sqvadron, experimenterats med det s. k. *Grönvalls Kreatursbröd* och har dervid så förfarits.

Från Sqvadronen uttogs den 23 sistl. April två af de mest tungfodrade hästarne, dessa vägdes och befans N:o 22 väga 434 kg. och N:o 38 480 kg. Jemte den vanliga rationen 4,1 kg. hafre 3,7 kg. hö och 1,9 kg. halm gafs, intill den 31 d:s, fyra kakor kreatursbröd, i vigt 1,600 gr. åt hvardera hästen dagligen och syntes djuren redan efter 10 dagar påtagligen höja sig i hullet;

vid vägning sistnämnde dag befans N:o 22 hafva tagit sig 13 kg. och N:o 38 15 kg.

Brödet förtärdes under de första 2 à 3 dagarne mindre begärligt, men öfvervanns motviljan mycket snart och har det visat sig att de flesta af Sqvadronens hästar, vid tillfälliga försök redan första gången förtära dessa kakor. Jag anser dessa försök gifva ett sådant resultat, att ofvannämnda kakor kunna rekommenderas såsom ett godt extra foder för hästar.

Helsingborg den 31 Maj 1895.

F. Trägårdh,
Sqvadronschef.

Från Stockholms Nya Spårvägs Aktiebolag:

Utaf de af Herrar Herman Östrand & C:o lemnade s. k. *Grönvalls Kreatursbröd* hafva vi såsom prof under loppet af en månad utfodrat 11 st. af våra hästar på så sätt att halfva hafrefrationen utbyttts mot lika vigt-kreatursbröd. Under denna tid, som kanske har varit för kort för att kunna gifva ett säkert omdöme, hafva hästarne i allmänhet med begärlighet ätit detta foderämne och bibehållit sin vigt i likhet med dem som endast utfodrats med hafre.

För **Stockholms Nya Spårvägs Aktiebolag,**
J. A. Brunskog.

Från Professor Bergstrand:

Undersökning af *Grönvalls Kreatursbröd* från
Helsingborg:

Vatten	10,16
Proteinämnen eller qväfvehaltiga or- ganiska närande beståndsdelar	14,18
Fett	2,02
Kolhydrater (socker & stäkelsearter)	61,69
Cellulosa eller växttråd	4,10
Askbeståndsdelar	<u>7,85</u>
	100,00
Qväfve (N)	2,27 %

Detta foderämne är särdeles lämpligt samt tillika i hög grad kraftigt och närande för utfodringen af våra husdjur, såsom hästar, nötköpa och gödkreatur m. m., och står i fodervärde ungefär midt emellan hafre eller andra vårsädesslag och de egentliga olje- eller s. k. kraftfoderkakorna, som tillverkas af raps- eller linfrö. Vidare bör anmärkas att undersökningen gifvit tillkänna att beståndsdelarna i de tillsatta ämnena såsom kli m. m. blifva i det s. k. kreatursbrödet fullständigare och lättare assimilerbara vid utfodringen, derigenom att en väsentlig del af blandningen utgöres af melass. Under form af kreatursbröd har man dessutom ett sätt att lättare förvara och transportera melas-

sen såsom kreatursfoder, än då densamma sändes ut i handeln uti fat eller under flytande form. Då kreatursbrödet jemväl är rikt på proteinämnen, så kan utfodringen af detsamma lämpligen ega rum i förening med rotfrukter, hö, halm eller andra ämnen, som äro mera rika på qväfvefria organiska beståndsdelar. På detta sätt kan man med lätthet och utan synnerligen stor kostnad åstadkomma foderblandningar, som för de olika djurslagen bilda ett verkligt normalfoder. Erfarenheten har för öfrigt visat, att melass i och för sig utgör ett mycket användbart fodermedel, som af kreaturen förtäres med stor begärlighet, men man har hittills haft svårighet att finna den mest lämpliga form, hvarunder utfodringen kunde ske samt huruledes melassen borde bäst förvaras utan att undergå några skadliga förändringar o. s. v. Alla dessa frågor synas hafva vunnit en lycklig lösning genom att af melass med tillsats af andra passande foderämnen bereda s. k. kreatursbröd af den sammansättning och beskaffenhet, som analysen här ofvan utvisar.

Stockholm den 17 Juni 1895.

C. E. Bergstrand.

Från Professor H. L. O. Winberg:

Alnarp den 5 Sept. 1895.

— — — — Brödet är onekligen väl tillverkadt, har en lämplig konsistens och form samt kan på grund af sin höga sockerhalt, som måste verka antiseptiskt, antagas kunna förvaras ganska länge. Då det derjemte visar sig vara smakligt, så att åtminstone här alla djurslag med begärlighet förtärt detsamma, synes det kunna blifva ett godt fodermedel — särskildt för hästar och svin, hvilka så vidt vår erfarenhet hittills räcker, bäst tyckas tillgodogöra sig melassfoder. Då varans kvalitet öfverhufvud synes tillfredsställande kommer dess framtid i marknaden hufvudsakligen att bero på priset.

Högaktningsfullt

H. L. O. Winberg.

Från Doktor Weibull:

Alnarps Kemiska Laboratorium, Åkarp.

Analysattest.

N:r 1,454.

Prof å s. k. Kreatursbröd i bruna torra stycken från Helsingborgs Sockerfabriks Aktiefbolag, Helsingborg.

Vid undersökning af detta prof befanns det-
samma innehålla:

Vatten	11,28
Råfett	1,44
Råprotein *)	11,28
Kolhydrater	69,92
Aska	<u>6,08</u>
Summa	100,00

*) däraf 7,55 % ren protein,
3,73 % amider.

Anm. Friskt och af angenäm lukt. Inne-
håller mest melass och sammalet mjöl, möjl.
dessutom något kli, hvilket intygas.

Alnarp den 27 April 1896.

Mats Weibull,
Föreståndare.

